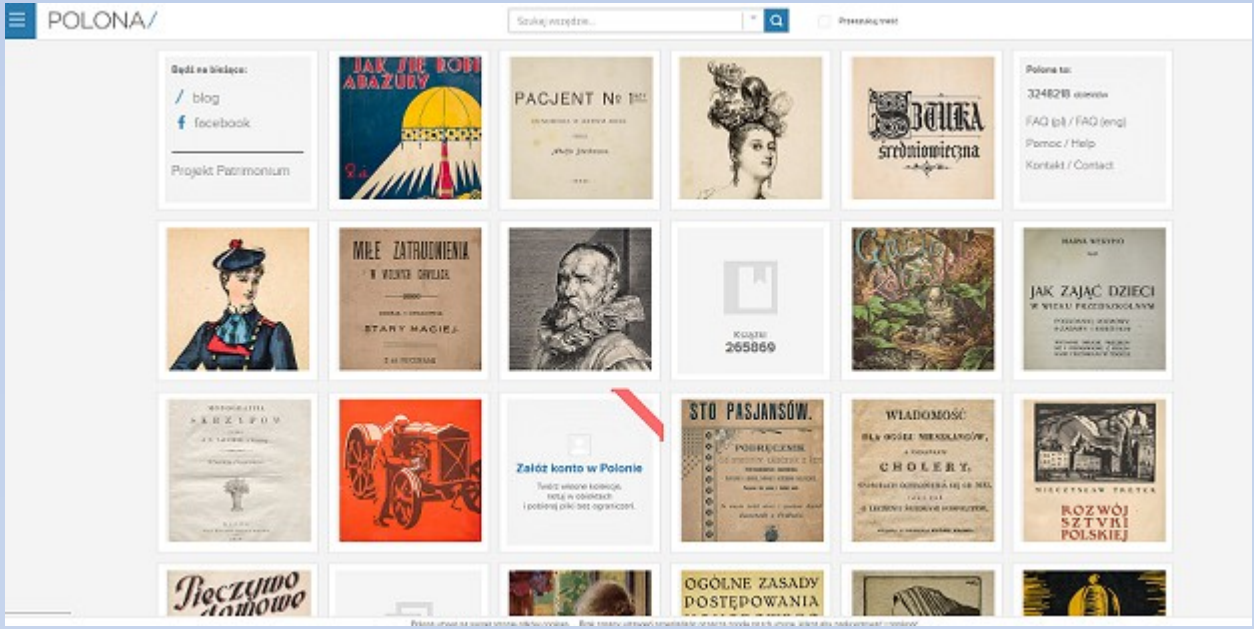
Biblioteka Cyfrowa Polona

Jak z niej korzystać?

POLONA/

BIBLIOTEKA NARODOWA

Polona – polska biblioteka cyfrowa, w której dostępniane są bezpłatnie zdigitalizowane zbiory Biblioteki Narodowej oraz instytucji współpracujących. Jest jedną z najnowocześniejszych bibliotek cyfrowych na świecie. Powstała w 2006 r. Portal Polony jest stale rozwijany
i powiększany o nowe zbiory. Jej celem jest zapewnienie dostępu do zasobu piśmiennictwa polskiego i informacji o nim. Posiada technologie wspomagające wyszukiwanie: filtry, przeszukiwanie pełnotekstowe i inne narzędzia ułatwiające pracę ze zdigitalizowanymi zbiorami. Znajdują się w niej najcenniejsze dzieła polskiej literatury: Kronika Galla Anonima, rękopisy Kochanowskiego, Mickiewicza, rysunki Witkacego.
Aby skorzystać z Polony, potrzebne jest urządzenie z dostępem do Internetu, z zainstalowaną przeglądarką Chrome, Firefox, Opera itp..

Zbiory Polony:

- Stare druki,
- polskie książki z XIX i XX wieku ,
- ryciny,
- rysunki,
- pocztówki,
- stare elementarze,
- książki dla dzieci,
- rękopisy,
- kalendarze,
- nuty,
- zbiory ikonograficzne,
- druki ulotne,
- mapy,
- czasopisma.

Prawo autorskie

Większość zbiorów Polony należy do domeny publicznej, można je za darmo pobierać i dowolnie wykorzystywać, nawet w celach komercyjnych. Domena publiczna obejmuje książki, zdjęcia, utwory audiowizualne, do których wygasły prawa autorskie a także dokumenty, które nie podlegają przepisom prawa autorskiego. Zbiory chronione prawem autorskim udostępniane są na podstawie licencji udzielonych bibliotece. Z pozostałych można skorzystać na specjalnych terminalach w Bibliotece Narodowej lub w bibliotekach, które przystąpiły do projektu Academica.

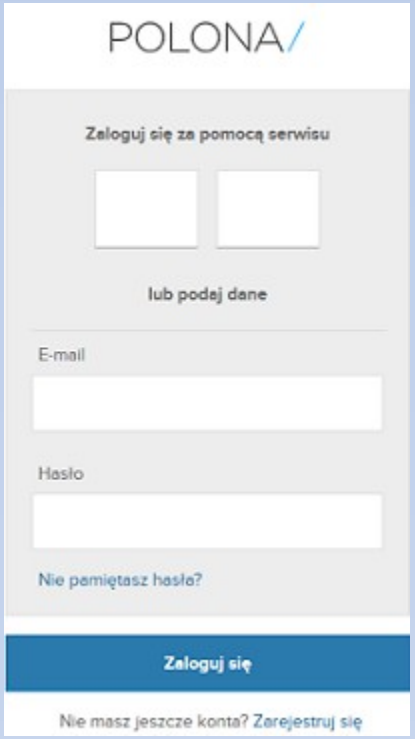
Korzystanie z Polony

Rejestracja w Polonie

Zbiory Polony można przeglądać i pobierać bez rejestracji, żeby skorzystać z dodatkowych opcji (tworzenie zakładek, kolekcji, notatek),należy się zarejestrować.
W tym celu należy:

- posiadać adres e-mail, na który zostanie wysłany link aktywacyjny,
- kliknąć przycisk ***Zaloguj się*** w prawym górnym rogu strony,
- wybrać opcję ***Zarejestruj się,***
- wypełnić formularz rejestracji.

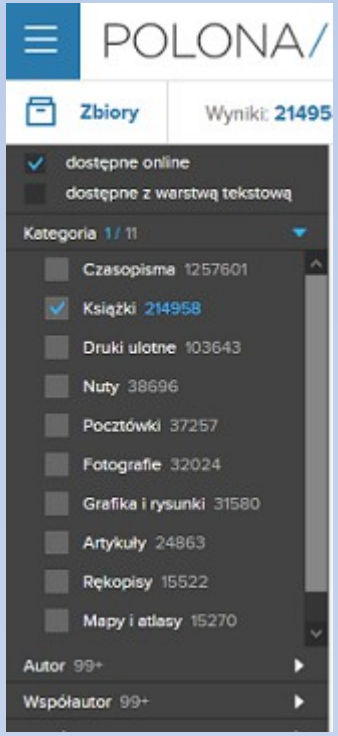

Wyszukiwanie zbiorów

Żeby znaleźć wybrany dokument, należy skorzystać z okienka wyszukiwarki: wpisać w nie odpowiednie słowo, nazwisko autora lub tytuł. Wyszukiwanie można zawęzić za pomocą umieszczonych po lewej stronie filtrów.

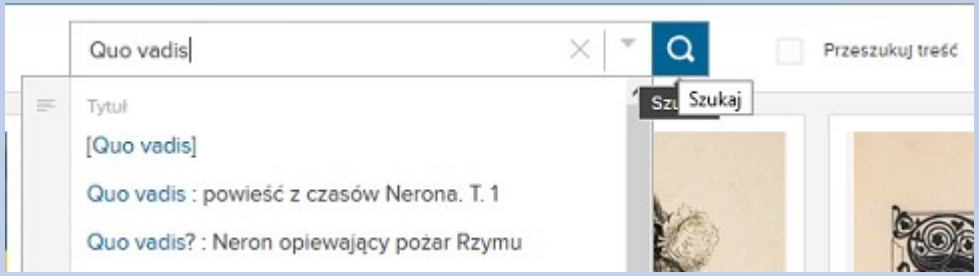
Polona posiada następujące rodzaje wyszukiwania:

- wyszukiwanie proste,
- wyszukiwanie pełnotekstowe,
- wyszukiwanie zaawansowane.

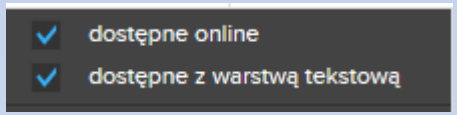
Wyszukiwanie proste

Pozwala na szybkie poruszanie się po zbiorach. Formułujemy proste zapytanie, wpisując w pole wyszukiwarki np.: autora lub tytuł, słowo kluczowe. Zapytanie zatwierdzamy za pomocą ikony *lupy* lub klawiszem *Enter.*

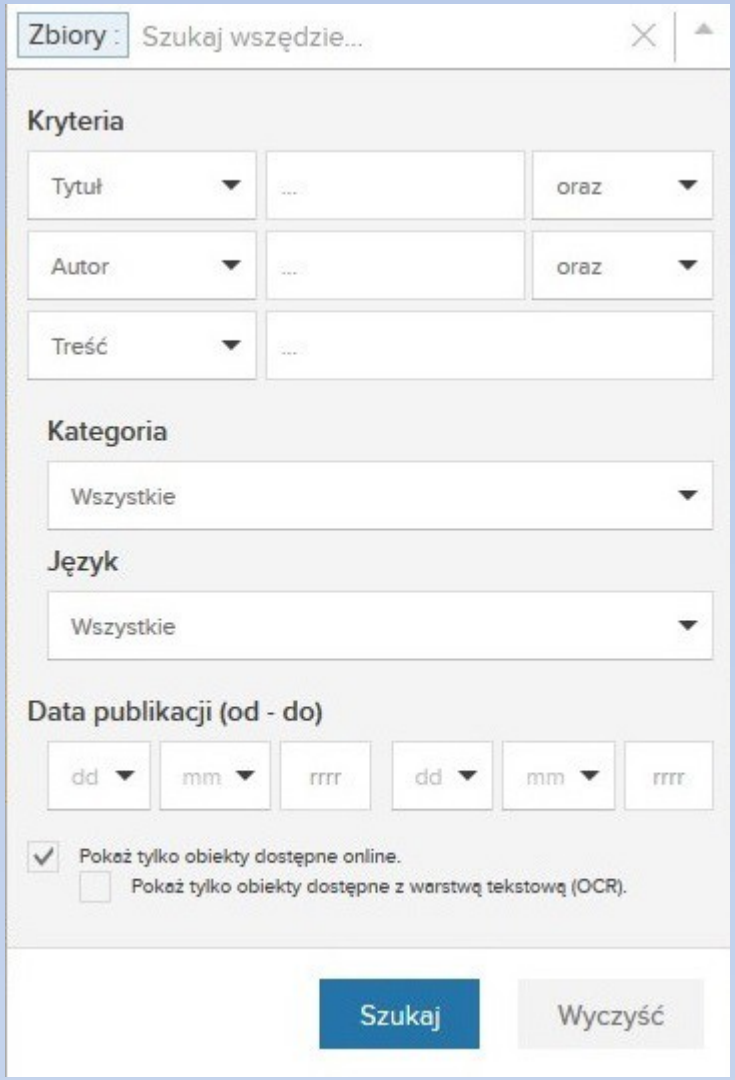
Wyszukiwanie pełnotekstowe

Opcja *Przeszukuj treść* uwzględnia treść dokumentów. Dotyczy tych zbiorów które posiadają warstwę OCR(Optical Character Recognition). Jest to system optycznego rozpoznawania tekstu. Specjalistyczny program analizuje skany pod kątem występowania drukowanych liter i nakłada plik graficzny na warstwę tekstową. Umożliwia ona pobranie pliku dokumentu w formacie PDF. Przy wyborze tego rodzaju wyszukiwania nie zostaną uwzględnione rękopisy, mapy, stare druki zbiory ikonograficzne.

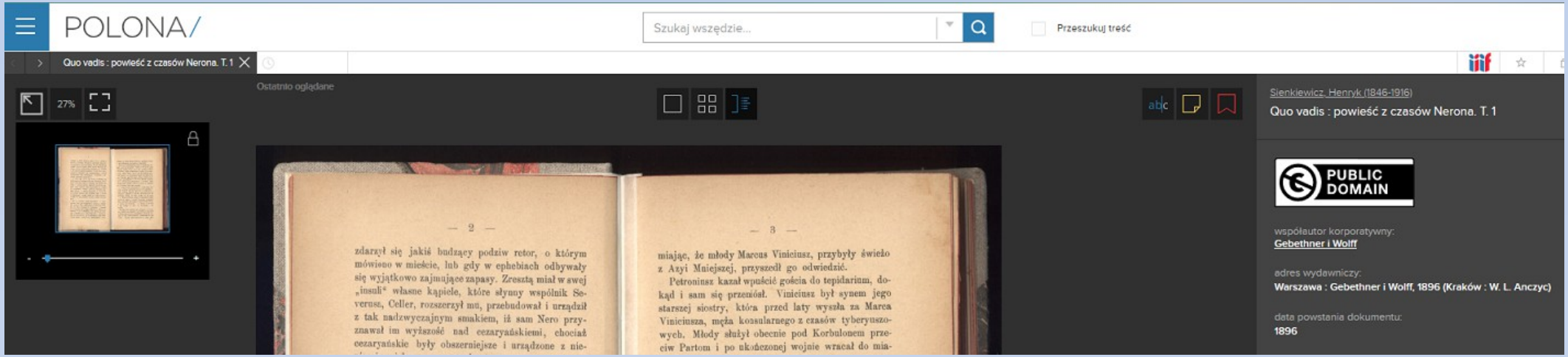
Wyszukiwanie zaawansowane

Wyszukiwanie zaawansowane umożliwia szczegółowe zapytanie i znalezienie konkretnego dokumentu o wybranych cechach. Rozwijane listy umożliwiają zawężenie wyszukiwania do konkretnych danych: autora, tytułu, miejsca wydania, słowa kluczowego, wydawcy. Można też wyszukiwać dokumenty według różnych kategorii np. książki, czasopisma, pocztówki, grafika, mapy, atlasy itp. Wyszukiwanie zaawansowane rozwijamy za pomocą strzałki skierowanej w dół znajdujące się w polu wyszukiwarki.

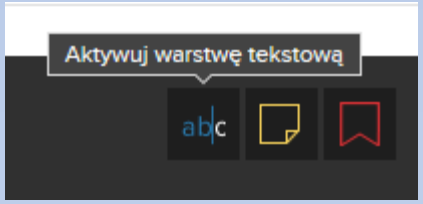

Przeglądanie dokumentu

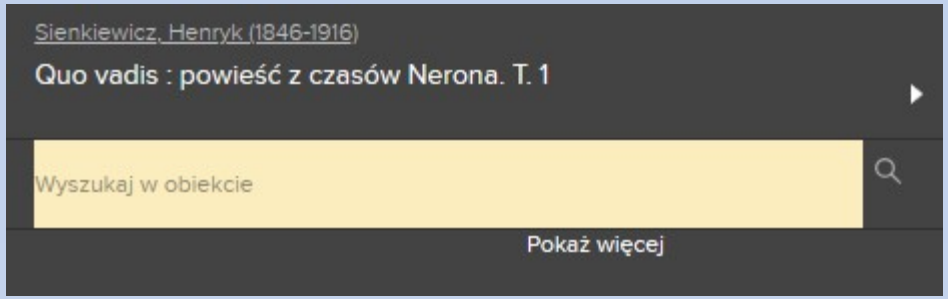
Do przeglądania wyszukanego dokumentu mamy do wyboru 3 widoki, które można zmieniać za pomocą ikon znajdujących się nad wyświetlonym skanem. Pozwalają one wybrać widok pojedynczego skanu, widok miniaturek lub widok z panelem bocznym. Wyświetla się on po prawej stronie ekranu i zawiera dane bibliograficzne dokumentu. Po lewej stronie ekranu znajduje się panel podglądu przybliżenia dla danego skanu poglądu. Za pomocą specjalnego suwaka, znajdującego się pod miniaturką dokumentu możemy pomniejszać i powiększać jego widok. Ikona kłódki pozwoli zablokować stopień powiększenia skanu dla całego dokumentu.

Jeżeli dokument posiada OCR, można aktywować warstwę tekstową za pomocą ikony *abc* znajdującej się po prawej stronie nad widokiem skanu. Pozwoli to zaznaczyć i skopiować fragment tekstu.

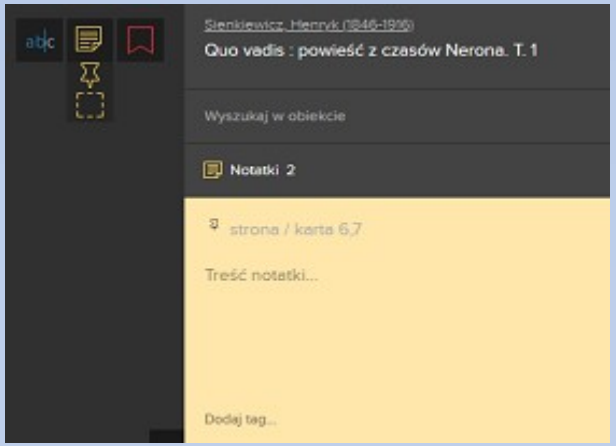

Istnieje możliwość przeszukiwania treści dokumentu z warstwą tekstową za pomocą wyszukiwarki znajdującej się w panelu bocznym pod opisem bibliograficznym. Jeżeli wpisane słowo lub fraza zostanie odnaleziona, wyniki z numerami stron będą wyświetlone poniżej okienka wyszukiwarki.

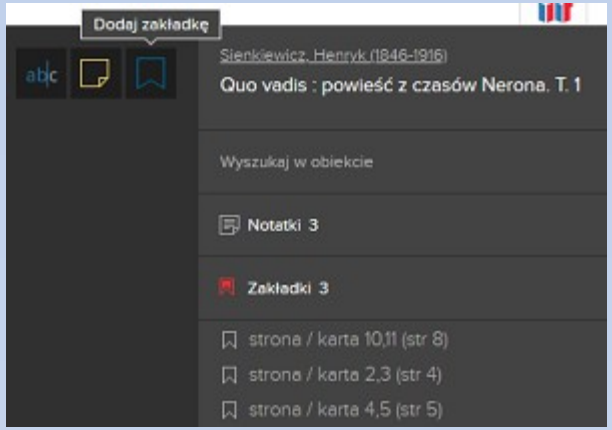
Dodawanie notatek

Zalogowany czytelnik może dodawać do znalezionego dokumentu własne notatki, które będą zapisane na jego profilu oraz przeglądanych zbiorach. Notatkę dodajemy klikając w żółtą ikonę notatnika. Rozwinie się lista z symbolami pinezki i kwadratu narysowanego linią przerywaną. Pinezką zaznaczymy punkt w dokumencie, klikając na kwadrat zaznaczymy wybrany obszar na skanie. W panelu po prawej stronie pojawi się miejsce, gdzie można wpisać treść notatki i dodać tag.

Dodawanie zakładek

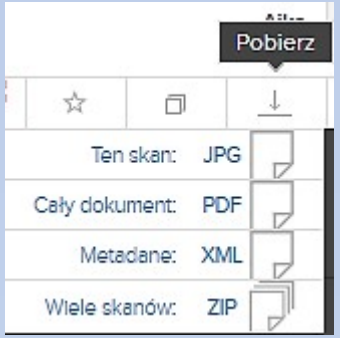
Zalogowany czytelnik może dodawać do dokunentu zakładki przy wybranych stronach skanu. Aby utworzyć taką zakładkę wybieramy ikonę zakładki w prawym górnym rogu Ekranu. Istnieje możliwość przeglądania utworzonych zakładek. Lista zakładek znajduje się w panelu pod danymi wyszukanego dokumentu.

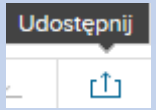
Pobieranie dokumentu

Dokumenty znajdujące się w Polonie, które nie są chronione prawem autorskim można pobierać w kilku formatach plików.
W tym celu klikamy ikonę pobierania, znajdującą się w prawym górnym rogu portalu. Rozwinie się wtedy lista dostępnych formatów. Dokumenty możemy pobierać w następujących formatach:

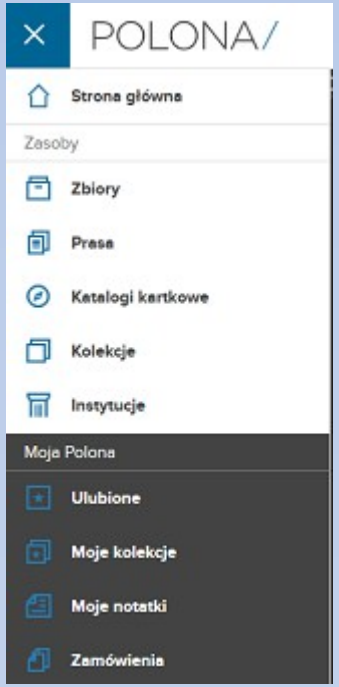
- **XML/RDF** – zawiera dane publikacji zapisane w schemacie DublinCore, powszechnym standardzie udostępniania i i eksportu danych w bibliotekach cyfrowych.
- **PDF –** pliki PDF są dostępne do pobrania tylko dla publikacji z warstwą OCR.
- **JPG** – zawiera skompresowaną zawartość pliku graficznego.
- **ZIP JPG** – zawiera skompresowane pliki JPG wybrane przez użytkownika. Archiwum ZIP dostępne jest dla zalogowanych użytkowników.
- **ZIP TIFF** – zawiera skompresowane pliki TIFF wybrane przez użytkownika.

Przeglądane dokumenty można także udostępniać w mediach społecznościowych. Aby udostępnić jakiś plik, należy kliknąć ikonę udostępniania, znajdującą się w prawym górnym rogu ekranu.

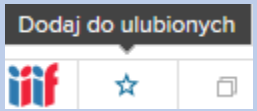

Moja Polona

Zawiera sekcje dostępne tylko dla zalogowanych użytkowników.

- **Ulubione** – do ulubionych dodajemy publikacje klikając na ikonę gwiazdki. Można to zrobić z poziomu wyników wyszukiwania lub okna pracy z dokumentem.

- **Moje kolekcje –** do kolekcji można dodawać zbiory klikając ikonę kolekcji. Można to również zrobić z poziomu wyników wyszukiwania lub okna pracy z dokumentem.

- **Moje notatki –** znajdują się tu wszystkie notatki dodane przez użytkownika.

Opracowanie:
Wydział Udostępniania
Biblioteki Pedagogicznej w
Radomiu